

COŞKUN'un Ardından SAYGI ile...

With Respect after Coşkun

Üstün Yıldırım*

Öz

Vefat eden meslektaşımız Sayın Coşkun Saygı için kaleme alınmış anı yazısıdır.

Anahtar Sözcükler: *Coşkun Saygı; Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi; Kütüphanecilik Bölümü.*

Abstract

This is a memoir for decedent our colleague Mr. Coşkun Saygı.

Keywords: *Coşkun Saygı; Ankara University Faculty of Languages, History and Geography; Department of Librarianship.*

“Biz Demişik Ki!” adını verdiğim; ama bir türlü kitaplaştıramadığım çalışmamın girişinde bana bıraktığı ilginç sözler nedeniyle Coşkun’dan şöyle söz etmişim:

“Coşkun Saygı, yükseköğrenimim sırasında sınıf arkadaşım. Kara camlı gözlüğüyle gizemli bir tip görüntüsü verirdi. Oysa gırgır bir oğlandı. Şamataya, eğlenceye, sululuğa bayılırdı. Evlendi baba oldu, o sululuk hep kaldı onda. Çok yıllar sonra kayınbaba; hem de dede olmuş buldum onu. Geçip giden yılların izi belirgin olsa da yine aynı Coşkun vardı karşımda. Yine şen şakrak. Yine şeker gibi. Üstelik şekerliydi de artık. Yani onun o şekerliği şeker sayrılığı olarak kendine dönmüş ve yerleşmiş kalmıştı. Bir Kasım günü de aldı götürdü onu. İlginç şarkılar, ilginç sözler duyardık ondan. “Kelimedede cümle hatası” da bunlardan biriydi. Hani, sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından doğan “cümlede kelime hatası”

bilinirdi de “kelimedede cümle hatası” duyulmamıştı onu tanıyana dek. Bir türlü derlenip toparlanamayan, ağızdan bir türlü çıkarılamayan; çıkarıldığında da bir şey anlatmayan sözler için kullanırdı bunu. En çok da kendisi düşerdi bu yanlışta.”

İşte Coşkun’un bu sözü “Biz Demişik ki!”nin adının tamamlayıcı adı oldu. Olurken de azıcık değişikliğe uğradı. Çünkü çalışmam dilimizin doğru ve arı kullanılmasına bir çağrıydı. O nedenle de “Tümcedede Sözcük Yanlışı” gibi bir değişikliğe uğradı anlamını yitirmeden.

Daha başka çok şeyler de vardı onun dağarcığından dışarı taşıp bize ulaşan. Neredeyse hemen her gün bir şey söyler, bizi hem şaşırtır, hem güldürürdü. Karısından “Kaynanamın kızı”

* Emekli Kütüphaneci, e-posta: oustunyildirim@gmail.com
Retired librarian.

diye söz ederdi örneğin ve ortamın bir kez daha gülücüklerle dolmasını sağlardı. Sağ elini kafanın üzerinden aşırarak sol kulağı göstermek gibi bir şeydi; ama eğlenceliydi.

*“Elinde şişe
Şaştım bu işe
Keratanın kızı
Bir top menekşe”*

gibi gezilerimizin vazgeçilmezi olan şarkı ve türküleri ondan duyardık ilk. Şimdilerde çok söylenen,

*“Akşama geleceğim
Anahtarlar nerede
Anahtarlar pencerede
Süt kaynıyor tencerede...”*

de dilimize tutuşturduklarındandı; hem de dilimizden düşürmediklerimizden. Gerçi günümüzde sütün yerine tavuk koymuşlar; ama olsun biz “sütlü” söyledik. Daha neler vardı, neler. Geçmiş gitmiş seneler. Anımsamıyor artık bellekler.

Coşkun ile birlikte olduğumuzda, anı biriktirmek kaçınılmaz bir olguydu. Öğrenciliğimizde eskilerin bize bıraktığı KEK’i (Kütüphanecilik Enstitüsü Kulübü’nü) artık enstitü kalmadığı için KÖK (Kütüphanecilik Öğrencileri Kulübü) yapmıştık. TKD’nin Ankara Şubesi’nde görev almış, derneğin kurultaylarına katılmıştık. Yanılmıyorsam Niğde’de de bir gece sergiden kavun yürüttüğümüzü her görüşmemizde kahkahalarla anlatırdı. Son görüşmemizde de böyle olmuştu. Çılgındık kendi çapımızda ve başka çılgınlıklarımız da vardı.

Fotoğraf 1: TKD IV. Kurultayı. Ankara Şubesi: Oya Fişekçi, Coşkun Saygı, Üstün Yıldırım ve Orhan Doğan. 26 Ağustos 1968. Niğde.

Fotoğraf 2: Aynı Kurultay, sanırım Atatürk anıtı, o zamanlar Atatürk anıtına çelenk konurdu

Kütüphane Haftası düzenlemelerinin de içinde yer almıştık çoklukla. Gezilerimiz, gezmelerimiz, yemelerimiz, içmelerimiz çoktu.

Fotoğraf 3: Ankara Koleji salonunda düzenlediğimiz ve sahneye gezici kütüphanelerin ilk aracı olan eşek çıkardığımız Kütüphane Haftası kapanış şenliği. Sermin Aypar ve Zeynep Kışlalı ile birlikte. 3 Aralık 1967.

AÜ DTCF'nin en üst kat köşelerinden birine sıkıştırılmış Kütüphanecilik Bölümü'nün derslik olarak da kullanılan kütüphanesinde 1964 yılının Kasım ayındaki tanışmamızla başlayan 52 yıllık arkadaşlığımızı kutlayacaktık 2016 yılının Kasım ayının 4. Gününde. 50. Yılda başlamıştık buluşmaya ve her yıl en az bir kez buluşalım istiyorduk. Yaşlarımızı ve yaşlılıklarımızı kimlik belgelerinde saklamaya çalışan gençler (!) olarak beceriyorduk da toplanmayı. İlk buluşmanın coşkusuyla birlikte katılım da giderek azalıyordu ama.

Gelemeyeceğini bilmeme karşın onu da çağırırdım her toplantıya. Hem İstanbul'daydı; hem de türlü çeşitli sayrılıklarla boğuşuyordu. Bir öncekine de gelememişti; ondan öncekine de Ankara olmasına karşın katılamamıştı. Üstüne üstlük bir de kendisine ağır gelen şeker yüzünden masaya yatacak, bir bacağından dizden aşağısını yaşama bedeli olarak sunacaktı yaşamın acımasızlığına. Şakasını da hemen yapmış; "1,5 bacaklı olarak" tanımlamıştı kendisini. "Kaynanasının kızı" söylemişti bunu da. Öylesine hazırdı yaşama, yaşamaya. Onun, benim bildiğim en son şakası bu oldu, giden bacak onu kurtaramadı. En kötü şakası da gitmesi oldu!

Gelemediği 4 Kasım' da onu konuşmuştuk. 52. Yılın son gününde. 5 Kasım'da, yani 53. Yılın ilk gününde de acı haberle bir kişi daha eksildiğimizi öğrendik ama giden Coşkun olunca çok eksildiğimizi. Coşkun Saygı iyiye doğru giderken ve gidecekken birden kötülemiş almış başını gitmişti. Artık aramızda yoktu. Saygı ve sevgi ile toprağa gitmişti. Toprağı bol olsun. Ve neşesi salt kendisinin yoldaşı olacaktı artık.

Her ölümün arkasından yaptığım gibi Ömer Hayyam'ın dörtlüğüyle ve kendimce uğurladım Coşkun'u:

*"Can verinceye dek bu çorak yerde
Dertten başka ne geçer ki eline?
Ne mutlu çabuk gidene bu dünyadan;
Hele bu dünyaya hiç gelmeye!"*

Bir avuntuydu bu benim için. Gittikçe kötüleşen yaşamdan, daha kötüsünü görmeden gitmenin güzelliğine vurgu yaparak bir çeşit avunmaktı bu. Bir kurtuluş. Hem kendisinin ağırlaşan koşullarından, hem yaşamın ağır yükünden. En güzeli de; hem de bu ülkede, bir bombanın, bir kurşunun hedefi olmadan gitmenin. Yatakta, sevdiklerinin gözlerinin içine baka baka. Onun bırakıp gittiği ülkede kısa sürede iki kıyım yaşandığı düşünülürse...

Yaşamın yükünü bile gülerek karşılayan Coşkun'un ardından böyle bakmak istedim. Böyle de baka kaldım.

*Güle güle koçum.
Bekle geliyoruz.
Ha bugün,
Ha yarın...
Kurarız orada da Ölü Kütüphaneciler Derneği'ni.*